

โครงการ KMM Day

ประจำปีการศึกษา 2568

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธิยา แก้วอาษา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรเทพ ปัญญาแก้ว
 นางอมร คำมูล
 นางอรณา ถาวรไพศาลชีวะ
 นางสาวสุภาพร ผันผ่อน

ชื่อเรื่อง/แนวปฏิบัติที่ดี พลิกโฉมสหกิจศึกษาด้วยนวัตกรรมการจัดการความรู้สู่ผลงานรางวัลระดับมหาวิทยาลัย (Transforming Co-operative Education through KM Innovation towards Award-Winning Excellence)

ประเภทผลงาน : การสอนและการสร้างนักปฏิบัติ นวัตกรรมและการเป็นผู้ประกอบการ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของ “แนวปฏิบัติที่ดี”

คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี ดำเนินโครงการจัดการความรู้ (KM) เพื่อยกระดับคุณภาพผลงานสหกิจศึกษา โดยปรับเปลี่ยนจากการดำเนินงานรูปแบบเดิมสู่การใช้ระบบ "Expert-Led & Process-Driven" ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญและการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ระดับสากล เช่น Fishbone Diagram และ SMART Goal บูรณาการเข้ากับวงจรคุณภาพ PDCA ผลจากการดำเนินงานส่งผลให้นักศึกษาสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ตอบโจทย์ภาคธุรกิจได้จริง โดยได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ในการประกวดผลงานสหกิจศึกษาระดับมหาวิทยาลัย และเกิดเป็นต้นแบบแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินการ

1. เพื่อสร้างระบบการจัดการความรู้ด้านสหกิจศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมภายในคณะฯ
2. เพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนอย่างเป็นระบบให้กับอาจารย์นิเทศและนักศึกษา
3. เพื่อยกระดับมาตรฐานผลงานสหกิจศึกษาให้มีคุณภาพในระดับการแข่งขัน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

Plan
วิเคราะห์ปัญหา (Gap Analysis) ของผลงานในอดีต แสวงหาองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญภายนอก (Knowledge Acquisition) ผ่านกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนออกสหกิจศึกษา และ Workshop

Do
นำเครื่องมือ Fishbone Diagram มาใช้ค้นหาสาเหตุของปัญหา ในสถานประกอบการ ใช้ SMART Goal ในการกำหนดเป้าหมายโครงการให้ชัดเจน วัดผลได้

Check
ติดตามความก้าวหน้าโดยอาจารย์นิเทศและพี่เลี้ยงในสถานประกอบการ ประเมินผลลัพธ์ของโครงการ เช่น ระบบ E-Payslip ว่าตอบโจทย์ผู้ใช้จริงหรือไม่

Act
สรุปบทเรียน (AAR: After Action Review) และจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เผยแพร่ความรู้สู่หลักสูตรอื่น ๆ ในคณะ

4. ผลการดำเนินงาน

4.1 ความสำเร็จเชิงประจักษ์: ผลงานโครงการ “การออกแบบระบบ E-Payslip สำหรับลูกจ้างในโรงพยาบาลของรัฐ” ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับมหาวิทยาลัย

4.2 ด้านนักศึกษา: เกิดทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และมีความมั่นใจในการนำเสนอผลงาน

4.3 ด้านอาจารย์ : อาจารย์มีทักษะในการให้คำปรึกษา การทำโครงการสหกิจศึกษา และได้รับรางวัลคณาจารย์นิเทศสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานดีเด่น ระดับมหาวิทยาลัย

4.4 ด้านองค์กร: คณะฯ มีฐานข้อมูลองค์ความรู้ที่เป็น Best Practice พร้อมใช้งานสำหรับนักศึกษารุ่นถัดไป

4.5 ด้านสังคม/สถานประกอบการ: ได้รับนวัตกรรมที่ช่วยลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และลดการใช้ทรัพยากร

5. สรุปการดำเนินการจัดการความรู้

- ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. Visionary Leadership: ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนทรัพยากรในการจัดกิจกรรม KM อย่างต่อเนื่อง
2. Expert Connection: การได้รับเกียรติจากวิทยากรตัวจริงมาถ่ายทอดประสบการณ์ที่เป็น "ทางลัด" สู่ความสำเร็จ
3. Student Engagement: นักศึกษามีความกระตือรือร้นและนำเครื่องมือไปปรับใช้กับการทำงานจริง
4. Supervisor : คณาจารย์มีความมุ่งมั่นและเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือ KM เพื่อให้คำปรึกษาเชิงรุกอย่างใกล้ชิดจนสามารถยกระดับผลงานนักศึกษาและได้รับการเชิดชูเกียรติเป็นคณาจารย์นิเทศดีเด่น ระดับมหาวิทยาลัย

ปัญหา/อุปสรรค

- 1.ระยะเวลาในการทำ Workshop ของนักศึกษาบางกลุ่ม อาจไม่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจเครื่องมือเชิงลึก
- 2.การจัดเก็บความรู้ในรูปแบบเอกสารอาจเข้าถึงยากสำหรับนักศึกษารุ่นใหม่
- 3.ความแตกต่างของบริบทในแต่ละสถานประกอบการ อาจทำให้การใช้เครื่องมือบางตัวมีข้อจำกัด

แนวทางการแก้ไข

- 1.จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบ Micro-learning (คลิปสั้น) ให้ศึกษาล่วงหน้าก่อนเข้า Workshop
- 2.สามารถพัฒนา Knowledge Repository ในรูปแบบ Dashboard หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ที่สืบค้นง่าย
- 3.เพิ่มการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มย่อย (Coaching) โดยอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

6. การต่อยอดองค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่เกิดขึ้น

- 1 ด้านงานวิจัย : องค์ความรู้ที่ได้รับจากการถอดบทเรียนความสำเร็จของโครงการ E-Payslip ได้ถูกนำมาพัฒนาต่อยอดสู่งานวิจัยเชิงประยุกต์ ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในเชิงวิชาการที่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ และใช้เป็นแนวทางมาตรฐานในการออกแบบระบบสารสนเทศสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่มีบริบทใกล้เคียงกัน
- 2 ด้านนวัตกรรม : ผลงานระบบ E-Payslip ช่วยเปลี่ยนรูปแบบการทำงานแบบเดิม (Analog) สู่ระบบดิจิทัล (Digital Transformation) อย่างเต็มรูปแบบ สามารถลดปริมาณการใช้กระดาษและหมึกพิมพ์ในการออกสลิปเงินเดือนได้ 100% ลดขั้นตอนการรับ-ส่งเอกสารแบบเดิม ลดข้อผิดพลาดจากการคีย์ข้อมูลด้วยมือ และมีระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Audit Trail) ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าระบบเดิม